

POSTANOWIENIE

Dnia 22 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie z zażalenia **K. K.**

na zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 22 kwietnia 2026 r.,

wniosek obrońcy i prokuratora o wyłączenie SSN Pawła Kołodziejskiego od rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN Anny Dziergawki od udziału w sprawie sygn. akt II KZ 5/26,

na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k.

postanowił

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Pawła Kołodziejskiego
od rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN Anny Dziergawki od
udziału w sprawie sygn. akt II KZ 5/26.**

UZASADNIENIE

Przed Sądem Najwyższym zawisła sprawa z zażalenia obrońcy T. K. na zarządzenie Przewodniczącego X Wydziału Karnego – Odwoławczego Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 17 grudnia 2025 r., sygn. akt X WKK 64/25, o odmowie przyjęcia kasacji.

Sprawa ta, zarejestrowana pod sygnaturą II KZ 5/26, została zarządzeniem z dnia 21 stycznia 2026 r. przydzielona do referatu SSN Anny Dziergawki.

W piśmie z dnia 5 lutego 2026 r. obrońca oskarżonego wniósł o wyłączenie sędzi SN Anny Dziergawki od rozpoznania przedmiotowej sprawy z uwagi na brak spełniania przez nią wymogów niezawisłości i bezstronności.

Zarządzeniem Prezesa Izby Karnej z dnia 18 lutego 2026 r. sprawa z wniosku o wyłączenie SSN Anny Dziergawki od udziału w sprawie o sygn. akt II KZ 5/26 została przydzielona do referatu SSN Pawła Kołodziejskiego.

Obrońca T. K. wniósł o wyłączenie SSN Pawła Kołodziejskiego od rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN Anny Dziergawki od udziału w sprawie o sygn. akt II KZ 5/26, w celu zapobieżenia orzekaniu przez tego sędziego we własnej sprawie - tj. na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k.

Pismem z dnia 27 marca 2026 r. prokurator Prokuratury Krajowej również wniósł o wyłączenie SSN Pawła Kołodziejskiego od rozpoznania przydzielonej mu sprawy, podnosząc, że zachodzą okoliczności określone w art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz istnieją uzasadnione wątpliwości, co do niezależności i bezstronności SSN Pawła Kołodziejskiego z uwagi na wadliwość procedury powołania go na urząd sędziego Sądu Najwyższego i późniejsze działania wyrażające poparcie dla niekonstytucyjnych zmian w ustroju sądów oraz lekceważenie prawa unijnego, orzeczeń TSUE i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wnioski obrońcy i prokuratora zasługują na uwzględnienie, gdyż zachodzą podstawy do wyłączenia sędziego SN Pawła Kołodziejskiego z mocy prawa na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k.

W dyspozycji art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. mieszczą się bowiem przypadki obejmujące taką więź sędziego ze sprawą, że wynik danego postępowania będzie miał znaczenie nie tylko dla jego stron, ale także dla samego sędziego. Wyłączeniu na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. podlega zatem sędzia w sytuacji, w której miałby dokonać oceny stosunku prawnoprocesowego (którego podmiotem, obok stron, jest także sędzia rozpoznający sprawę), wywierającego zarazem wpływ na jego własne prawa i obowiązki. Ponieważ oceny ważności i skuteczności tego stosunku nie może dokonywać sędzia będący jego stroną albo będący w identycznej sytuacji ustrojowo-procesowej, podlega on wyłączeniu z mocy prawa na

podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2026 r., I KK 413/25).

Biorąc pod uwagę, że SSN Paweł Kołodziejski został wyznaczony do rozpoznania sprawy z wniosku o wyłączenie od udziału w sprawie SSN Anny Dziergawki, powołanej na urząd w procedurze z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., oczywistym jest, że rozpoznanie tej sprawy w wyznaczonym składzie prowadziłoby do naruszenia zasady *nemo iudex in causa sua* – gdyż analogiczna okoliczność, podnoszona we wniosku, związana z otrzymaniem nominacji sędziowskiej, dotyczy w równym stopniu sędziego SN Pawła Kołodziejskiego. Jego udział w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy nie tylko mógłby wywołać u stron, jak i w odbiorze społecznym przekonanie o braku bezstronności i rzetelności sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2022 r., II KO 48/22 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22), ale spowodowałby wydanie orzeczenia obciążonego wadą określoną w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k., ponieważ sędzia ten podlega wyłączeniu od rozpoznania niniejszej sprawy z mocy prawa.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że już sam udział w orzekaniu osoby powołanej na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek neo-KRS prowadzi do nienależytej obsady sądu w postępowaniu kasacyjnym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Krajowa Rada Sądownictwa w obecnym składzie nie reprezentuje bowiem należycie środowiska sędziowskiego, a zatem nie jest organem, o którym mowa w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22).

Wada nominacyjna, wynikająca z udziału w procesie powołania na urząd sędziego wadliwie ukształtowanej KRS, mająca charakter względny w przypadku sędziów sądów powszechnych, odgrywa szczególne znaczenie w przypadku sędziów Sądu Najwyższego – do których grona przystąpił, dzięki tej procedurze, sędzia Paweł Kołodziejski. Wynika to z wyjątkowego statusu sędziów Sądu Najwyższego i kluczowych kompetencji tego Sądu, mającego gwarantować niezakłócone, prawidłowe funkcjonowanie demokratycznego państwa prawnego oraz obiektywny standard niezależności, niezawisłości i bezstronności orzekania

(por. uchwała trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20). W konsekwencji, udział w wydaniu orzeczenia sędziego Sądu Najwyższego, powołanego na urząd w wadliwej procedurze z udziałem neo-KRS, stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., gdyż prowadzi do nienależytej obsady sądu.

Uwzględniając powyższe, należało wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Pawła Kołodziejewskiego od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędzi SN Anny Dziergawki od udziału w sprawie sygn. akt II KZ 5/26.

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł.]